

ПРОЕКТИ ЗА УЧИЛИЩНИ УЧЕБНИ ПЛАНОВЕ

за профил „Предприемачески“ със и без интензивно или разширено изучаване на чужд език

Настоящите проекти за училищни учебни планове за профилирано образование със и без интензивно или разширено изучаване на чужд език за профил „Предприемачески“ е разработен от екипа на Джуниър Ачийвмънт България съвместно с колеги – директори и учители, работещи по настоящия профил технологичен „Предприемачество и бизнес“.

Проектът е изготвен в отговор на многобройни запитвания от училища в страната във връзка с новосъздадения профил „Предприемачески“. Целта му е да подпомогне училищата при избора и организирането на профилирано образование. Учебният план обхваща подготовката за профила в първи гимназиален етап и същинското обучение във втори гимназиален етап.

Учебната програма за профила влиза в сила за учениците, които през учебната 2020 - 2021 г. постъпват в XI клас, но училищата, които искат да продължат или тепърва да въведат новия профил „Предприемачески“ трябва още отсега да имат яснота как ще се организира обучението в целия гимназиален етап, за да могат да заложат и успешно да реализират своя прием, както и бъдещото обучение на учениците.

За тази цел направихме преглед на сега действащите учебен план и учебни програми за профил технологичен „Предприемачество и бизнес“ по програмите на Джуниър Ачийвмънт България с прием след VII и VIII клас, за да определим областите, нуждаещи се от актуализиране и модернизирание с оглед на съвременните тенденции и търсените компетентности на пазара на труда.

Предвид опита и дългогодишните усилия на Джуниър Ачийвмънт България за въвеждане на предприемачеството в нашата образователна система и конкретните постижения в тази област – като например създаването на профила, приноса на организацията за включването на новия предмет „Технологии и предприемачество“ в задължителната подготовка и работата по проектите на учебните програми за него и за новия профил „Предприемачески“, както и участието в новите учебници, ние сме убедени, че за успешното придобиване на профилирана подготовка е необходимо учениците предварително да са преминали подготвителен курс на обучение. Това разбиране е заложено в проекта на учебния план, като целта е да се гарантира качествена подготовка чрез балансирано, взаимосвързано и надграждащо се обучение по всички профилиращи предмети.

В процес сме на разработване на учебни програми, след което ще стартира и подготовката на съответното учебно съдържание, съобразено с броя часове на включените предмети за подготовка по профила в първи гимназиален етап и избираемите модули по „Предприемачество“ във втори гимназиален етап.

В настоящия проект за учебен план сме се фокусирали върху предметите, които са непосредствено свързани с компетентността на JA България в областта на образованието по предприемачество, финансова грамотност и умения за работа. Всяко училище, въз основа на своите конкретни нужди и цели може да прецени как да организира избираемите модули, предмети и часове по втория профилиращ предмет – ИТ или география и икономика, както и за третия профилиращ предмет, за който препоръчваме като най-добра и перспективна комбинация да се избере чужд език.

1. ОБЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ

Основната цел на учебния план е да даде възможност за успешна подготовка за постигане на резултатите от обучението по предприемачество за придобиване на профилирана подготовка и за явяване на държавен зрелостен изпит, и не на последно място – за изграждане на меки умения, необходими за бъдещата реализация на младите хора.

Това ще се осигури чрез:

- Въвеждане на основно подготвително обучение за профила още в първи гимназиален етап в рамките на Раздели Б и В.
- Определяне на подходящи избираеми модули към задължителните в профилиращия предмет „Предприемачество“ в XI и XII клас.
- Осъществяване на балансирано като хорариум обучение по профилиращите предмети в XI и XII клас.
- Осъществяване на междупредметни връзки между предприемачеството и другите предмети в общообразователната и профилираната подготовка, с особен акцент върху чуждите езици и ИТ.
- Предоставяне на възможности за практическо прилагане на усвоените знания, умения и отношения в рамките на инициативи и състезания като: „Социални иновации“, „Виртуално предприятие“, „Учебна компания“, „Предприятие без граници“, включени в предложени учебен план.
- Поставяне на специален акцент върху изграждането и практическо прилагане в процеса на обучение на меки умения като работа в екип, комуникация, презентиране, креативност, гъвкавост, отговорност, позитивна нагласа, емоционална интелигентност, професионална етика, увереност и др. чрез адекватното им застъпване в учебните програми на всички предмети и модули и съответното съдържание за тях, особено силно в „Социални иновации“, „Виртуално предприятие“, „Учебна компания“, „Дигитален маркетинг“, „Финансов мениджмънт“, „Управление на стартиращото предприятие“.

2. НОРМАТИВНА РАМКА ЗА ПРОФИЛИРАНОТО ОБРАЗОВАНИЕ

Настоящият проект е разработен въз основа на държавните образователни стандарти, приети с НАРЕДБА № 4 от 30 ноември 2015 г. за учебния план¹ и НАРЕДБА № 7 от 11 август 2016 г. за профилираната подготовка².

Раздел II от Наредба №7 определя профилираната подготовка и профилиращите предмети. Съгласно Наредбата профилираната подготовка се придобива във втори гимназиален етап на средното образование чрез изучаване на профилиращите учебни предмети, включени в съответния профил, и обхваща задълбочени за определен профилиращ предмет и комплексни за даден профил компетентности (чл. 2, ал. 1). Тя се осъществява в раздел Б (избираеми учебни часове) на учебния план, като общият брой часове за профилирана подготовка е най-малко 18 часа и най-много 20 часа седмично през целия етап на обучение.

¹ Обн. ДВ. бр.94 от 04.12.2015 г.

² Обн. ДВ, бр. 67 от 26.08.2016 г., в сила от 26.08.2016 г.

Профилът е съвкупност от три или четири профилиращи учебни предмета, два от които се определят на национално ниво, а останалите – с училищните учебни планове. (чл. 2, ал. 3).

В чл. 3 от Наредба №7 се определя структурата на профилиращите предмети – задължителни и избираеми модули (ал. 1), всеки от които е самостоятелно обособена част от профилираната подготовка по съответния профилиращ учебен предмет, насочен към надграждане на компетентности, придобити в общообразователната подготовка, както и към задълбочени компетентности в определени научни и/или приложни области (ал. 2).

Задължителните профилиращи учебни предмети за профил „Предприемачески“ са предприемачество и информационни технологии или предприемачество и география и икономика (чл. 2, ал. 7, т. 6). Обучението за придобиване на профилираната подготовка по всеки от задължителните модули на профилиращите учебни предмети се осъществява по учебни програми, утвърдени от министъра на образованието и науката (чл. 6. ал. 1), която конкретизира компетентностите като очаквани резултати от обучението на учениците в края на класа в съответствие с изискванията на чл. 4, ал. 1.

Учебната програма за задължителните модули по предприемачество е публикувана в Приложение № 14 към чл. 4, ал. 1, т. 14 за Изисквания за резултатите от обучението по предприемачество за придобиване на профилирана подготовка. В нея са предвидени следните **задължителни модули** и учебни часове:

- МОДУЛ 1 - Предприемачество и кариерно развитие (36 часа)
- МОДУЛ 2 - Пазарна икономика (72 часа)
- МОДУЛ 3 - Стартиране на собствен бизнес (98 часа)
- МОДУЛ 4 - Управление на предприемаческата дейност (62 часа).

Т.е. в профилираната подготовка учениците ще изучават в XI клас 4 задължителни модула, разпределени както следва: Модули 1 и 2 и част от Модул 3 в рамките на 144 часа, а в XII Клас – Част от Модул 3 и Модул 4 в рамките на 124 часа

Освен задължителните модули, профилираната подготовка включва също и **избираеми модули** на съответните профилиращи учебни предмети, което се осъществява по учебни програми, утвърдени от директора на училището (чл. 8 ал. 1). Всяка от тях следва да съдържа кратко представяне на учебната програма; каква е връзката на избираемите със задължителните модули на профилиращия учебен предмет; какво е учебното съдържание на избираемите модули (теми, очаквани резултати от обучението, нови понятия); какви са специфичните методи и форми за оценяване на постиженията на учениците.“ (чл. 8, ал. 2).

Задължителните модули се изучават в XI клас със 144 учебни часа годишно и в XII клас - със 124 учебни часа годишно, а избираемите модули се изучават в XI клас - с не повече от 144 учебни часа и не по-малко от 36 учебни часа годишно, и в XII клас - с не повече от 124 учебни часа и не по-малко от 31 учебни часа годишно (чл. 3, ал. 4).

Така предвидената рамка на профилираното образование поставя един сериозен въпрос пред училищата – доколко обучението само по задължителните и избираемите модули на съответните профилиращи учебни предмети ще даде на учениците необходимите подготовка, включително и за държавен зрелостен изпит?

Опитът на Джуниър Ачийвмънт България в профилираното образование по предприемачество показва, че за осигуряване на качествена подготовка е необходимо учениците да преминат курс на обучение, който създава трайна основа от знания и умения, която на всеки следващ етап се надгражда и разширява в нови области, свързани с профилиращия предмет. Какви

възможности предоставя Законът, въпреки че този подход към профилираното образование не е изрично предвиден в него?

Съгласно Наредба № 4 от 30 ноември 2015 г. за учебния план в избираемите учебни часове на учебния план може, наред с останалите области, да се осъществява обучение за придобиване на: профилирана подготовка (във втори гимназиален етап); разширена подготовка по общообразователни учебни предмети, включени в раздел А; разширена подготовка по общообразователни учебни предмети, които не се изучават в раздел А в съответния клас, но се изучават в процеса на училищно обучение; подготовка по учебния предмет на чужд език, различен от посочените в държавния образователен стандарт за общообразователна подготовка и в държавния образователен стандарт за профилирана подготовка; подготовка по учебни предмети, сред които предприемачество, управление на личните финанси и програмирането, като разширяват и допълват съдържание, което присъства интегрирано в други учебни предмети (чл. 8, ал. 1).

Съгласно Наредба № 4 изучаването на учебните предмети, модули и дейности, предложени в раздел В на училищния учебен план, не е задължително за учениците, освен ако не са заявили желанието си при условията и по реда на чл. 16, ал. 1. Часовете в Раздел В обаче също могат да се използват и в двата гимназиални етапа (според възможностите на училището) за да се постигне по-качествена и цялостна подготовка на учениците (чл. 18, чл. 2).

Тези разпоредби ни дават основания да използваме възможността за включване на предмети, свързани с подготовката по предприемачество още в първи гимназиален етап, като по този начин се осигури необходимата основна подготовка за профилираното обучение във втори гимназиален етап.

Така зададената нормативна рамка на профилираната подготовка поставя конкретни изисквания пред училищата за вземане на решения относно:

- избираемите модули към задължителните модули в профилиращия предмет и определяне на броя часове за тях,
- избор на един или два допълнителни профилиращи предмета и определяне на броя часове за тях,
- включване на предмети, насочени към профилирана подготовка в Раздел В (и в двата гимназиални етапа),
- изготвяне на съответните учебни програми и осигуряване на подходящо учебно съдържание.

От нормативните документи е видно, че Законът не поставя ограничения и дава достатъчно възможности за въвеждане още в първи гимназиален етап в рамките на Раздел Б и дори в Раздел В на предмети, които да осигурят необходимото основно подготвително обучение за същинското профилирано обучение във втори гимназиален етап. Именно това е заложено в предложението за структурата на учебния план.

3. СТРУКТУРИРАНЕ НА ОБУЧЕНИЕТО ПО ПРОФИЛА

Съгласно нормативните разпоредби, задължителните профилиращи учебни предмети за профил „Предприемачески“ са:

- Вариант 1: предприемачество и информационни технологии
- Вариант 2: предприемачество и география и икономика

Като трети профилиращ предмет, определен на училищно ниво, препоръчваме:

- Чужд език

За обучение по профила (подготовка в първи гимназиален етап и същинско обучение във втори) предвиждаме да се изучават едни и същи предмети в паралелките със и без интензивно или разширено обучение по чужд език предвиждаме запазването на същата комбинация от предмети, както в другите две форми. Това ще осигури еднакви възможности на учениците за подготовка по профилиращите предмети за зрелостен изпит в края на обучението, независимо от начина на изучаване на чужд език. Разликите между учебните планове са свързани само с разпределението на часовете, което се налага поради разликите в рамковите учебни планове.

По-големият брой часове за раздел Б тук се предвижда за допълнителни практически дейности и вводни модули, чиято цел е да подпомогнат учениците при усвояването на по-сложната материя. Тези дейности ще бъдат разработени успоредно със съдържанието за формите с интензивно и разширено обучение.

Останалите часове в раздел Б в първи гимназиален етап препоръчваме да бъдат разпределение според възможностите на училището. Практиката показва, че най-полезни за обучението по предприемачество са предметите: чужд език, ИТ, математика, география и икономика.

- **Първи гимназиален етап**

Раздел Б

В VIII и IX клас предвиждаме часовете в Раздел Б да се използват само за основно подготвително обучение за профила, тъй като възможните втори профилиращи предмети (ИТ или география и икономика) се изучават в Раздел А.

При паралелките с **интензивно изучаване** на чужд език часовете в VIII и IX клас в раздел Б са приоритетно дадени на предприемачески предмети. Като вариант за стартиране на обучението за усвояване на предприемачески компетентности в VIII клас препоръчваме да се приложи утвърдената от МОН учебна програма по технологии и предприемачество за VIII клас в предложението от нас предмет „Въведение в предприемачеството“. В IX и X клас препоръчваме да се приложи съответната учебна програма по технологии и предприемачество за IX клас. В X клас предвиждаме въвеждането на предмет „Счетоводство и бизнес анализ“, който включва два модула – „Основи на счетоводството“ и компютърната симулация „Виртуално предприятие“. Предметът ще осигурява базова подготовка както за управление на собствено предприятие, така и за кариерно развитие на учениците като служители във финансово-счетоводен отдел. В обучението по „Основи на счетоводството“ учениците ще се запознаят с базови познания, свързани с финансите на предприятието като: активи, пасиви, приходи, разходи, печалба, амортизация, себестойност и др. „Виртуално предприятие“ е включено в календара с национални състезания на МОН и ежегодно участват

над 1000 ученици от цялата страна. Симулацията насърчава аналитичното мислене, работата в екип и осъществява силна междупредметна връзка с ИТ и английски език. Практическото обучение по „Виртуално предприятие“ ще изгради у учениците умения да разчитат финансови отчети и да разбират взаимовръзките между различните обекти на счетоводно отчитане. „Счетоводство и бизнес анализ“ осигурява базовата подготовка за успешното обучение по предмета „Финансов мениджмънт“ в XII клас.

При паралелките с **разширено изучаване на чужд език** часовете в VIII, IX и X клас в раздел Б са разпределени за учебната програма по технологии и предприемачество за VIII и IX клас, като учебникът за VIII клас ще се изучава в VIII и IX клас, а учебникът за IX клас – в IX и X клас. Това се налага поради заложен брой учебни часове в рамковия учебен план.

При паралелките **без интензивно и разширено изучаване на чужд език** технологии и предприемачество се изучава в VIII и IX клас в задължителната подготовка. Предвиждаме допълнителни практически упражнения в избираемите часове.

В X клас предлагаме да стартира обучението по маркетинг, което е разделено в два модула – „Въведение в маркетинга“ в X клас, и „Дигитален маркетинг“ в XI клас, който ще е един от избираемите модули. Това направление е ключово за работата по „Учебна компания“ и изграждане на практически умения за стартиране на собствен бизнес. Съдържанието е атрактивно и съобразено със съвременните тенденции в маркетинга.

„Въведение в маркетинга“ запознава учениците с ключовите маркетингови понятия и принципи, сред които сегментиране, таргетиране, позициониране, ценообразуване, брандиране, дистрибуционни канали и др. Практическите дейности са свързани с провеждане и анализ на проучвания чрез съвременни инструменти.

Раздел В

В VIII и IX клас се предвижда въвеждането на обучение по финансова грамотност. Финансовата грамотност е ключова компетентност в обучението по предприемачество. Тя е въведение към сферата на бизнеса, тъй като е своеобразен преход от личните към фирмените финанси. Затова препоръчваме включване на предмета „Лични финанси“. Учебното съдържание по лични финанси е разработено на база на резултати от проведено представително проучване в партньорство с МОН с методология и участие на Организацията за икономическо сътрудничество и развитие (ОИСР). В проекта бяха поканени да се включат 200 училища, като участие взеха 45 учители от цялата страна и над 6500 ученици от всички 28 области. Към учебното съдържание са разработени практически казуси от представители на финансовата сфера.

В X клас стартира първи модул към програма „Учебна компания“ – призната от Европейската комисия за най-успешна практика в обучението по предприемачество. Модулът е встъпителен за цялостната подготовка за изграждане на предприемачески умения. Учениците преминават през различни етапи, в които придобиват умения за генериране идея, разработване на предварителен бизнес план, провеждане на маркетингови проучвания, финансови анализи и прогнози. Голямо значение се отдава на изграждането на умения за работа в екип, емпатия, презентирание пред публика и жури, креативност, иновативност. Обучението включва участие в инициативи и състезания, сред които международното състезание „Социални иновации“. Важен елемент от него е осъществяването на реална връзка между образованието и бизнеса чрез участие на ментори в учебния процес.

- **Втори гимназиален етап**

Раздел Б

Съгласно Наредба № 7 за профилираната подготовка в Раздел Б се осъществява в задължителните модули съответно в 144 часа в XI клас и 124 в XII клас.

С цел надграждане и разширяване на компетентностите, посочени в съответните изисквания на Наредбата, и осъществяване на връзка със задължителните модули на профилиращия учебен предмет „Предприемачество“, се предвиждат следните избираеми модули: „Учебна компания“, „Дигитален маркетинг“, „Финансов мениджмънт“, „Управление на стартиращото предприятие“.

В XI клас обучението по „Дигитален маркетинг“ надгражда усвоените знания и практически умения от „Въведение в маркетинга“, като пречупва общовалидните принципи през съвременните маркетингови инструменти. Учениците ще изучават практически методи, техники и инструменти на дигитален маркетинг (имейл кампании, таргетирани реклами, SEO, Google AdWords, позициониране в социалните мрежи, поддръжка на уебсайт).

Основният избираем модул в XI клас е определен за учене чрез практика в рамките на втория модул на програма „Учебна компания“, в която учениците разширяват и усъвършенстват вече придобитите предприемачески знания, умения и отношение. В рамките на учебната година учениците създават реално действаща учебна компания, при което минават през пълния жизнен цикъл на едно предприятие (набиране на капитал, учредяване, избор на предмет на дейност, маркетингови проучвания, реклама, създаване на уебсайт и страница в социалните мрежи, организиране на производство и реални продажби, управление на човешките ресурси, разпределяне на печалба, ликвидация). Същевременно, в процеса на създаване и управление на своя учебен бизнес в условия, близки до реалната среда, учениците изграждат и така важните за бъдещата им реализация меки умения като работа в екип, комуникация, презентирание, креативност, гъвкавост, отговорност, позитивна нагласа, емоционална интелигентност, професионална етика, увереност и др.

Дейността по програмата надгражда подготовката по предметите „Маркетинг“, „Счетоводство и бизнес анализ“, „Предприемачество“ и осъществява редица междупредметни връзки, особено силно изразени по отношение на ИТ. Учениците участват в състезания на регионално и национално ниво – част от Младежкия бизнес форум „Изгряващи звезди“. Инициативата се подкрепя от различни заинтересовани страни – правителствени институции (Президентството, МОН, Министерство на икономика, местни власти и др.) и бизнеса.

В XII клас са предвидени два избираеми модула. „Финансов мениджмънт“ допълва знанията и уменията, придобити чрез подготовката по задължителните модули

„Предприемачество“ и избираемите „Счетоводство и бизнес анализ“ и „Учебна компания“. Дисциплината се фокусира върху управлението на паричните потоци в предприятието и избор на икономически най-изгодна алтернатива. Придобиват се умения за избор на счетоводна политика, бюджетиране, оценка на инвестиционни възможности, представяне на инвестиционни проекти, поддържане на оптимални нива на ликвидност, събираемост на вземанията, обрращаемост на активите, задължнялост и др.

Вторият модул „Управление на стартиращото предприятие“ има за цел надграждане на всички знания и умения, придобити чрез обучението по профил „Предприемачески“. Предметът осъществява връзката между обучението в направленията „Предприемачество“, „Финанси“, и „Маркетинг“, както и „Човешки ресурси“, придобити чрез участието в Учебна

компания, като изгражда умения за успешно управление на всички бизнес процеси в стартиращото предприятие. „Управление на стартиращото предприятие“ обобщава и разширява подготовката на учениците, като пречупва цялата информация от гледна точка на управлението и съобразно етапите от развитието на стартиращото предприятие. Специален акцент се поставя върху съвременните тенденции в България и Европа по насърчаване на малките и средните предприятия и стартирането на бизнес.

Раздел В

В XII клас се препоръчва включване на фокусирана подготовка за държавен зрелостен изпит чрез преговорно-обобщаващ курс „Предприемачески умения“. Часовете в модул „Предприемачески умения“ са предвидени приоритетно за обобщение, преговор и подготовка за държавен зрелостен изпит.

ПРИМЕРЕН УЧИЛИЩЕН УЧЕБЕН ПЛАН
за профилирано образование с интензивно изучаване на чужд език

	Образователна степен: средна								
	I гимназиален етап				II гимназиален етап				ОБЩО
	Класове			Общо	Класове		Общо	VIII – XII	
	VIII	IX	X	VIII – X	XI	XII	XI – XII		
Учебни седмици	36	36	36		36	31			
Раздел А – задължителни учебни часове									
<i>Учебни предмети</i>									
Български език и литература	144	108	108	360	108	93	201	561	
Чужд език – ...	648	144	72	864	72	62	134	998	
Чужд език – ...		72	72	144	72	62	134	278	
Математика	108	108	72	288	72	62	134	422	
Информационни технологии	36	36	18	90				90	
История и цивилизации		144	126	270				270	
География и икономика		72	90	162				162	
Философия	36	36	72	144				144	
Гражданско образование					36	31	67	67	
Биология и здравно образование		90	72	162				162	
Физика и астрономия		90	72	162				162	
Химия и опазване на околната среда		90	72	162				162	
Музика	18	18	18	54				54	
Изобразително изкуство	18	18	18	54				54	
Физическо възпитание и спорт	72	72	72	216	72	62	134	350	
Общо за раздел А	1080	1098	954	3132	432	372	804	3936	
Раздел Б – избираеми учебни часове									
Въведение в предприемачеството (учебна програма по технологии и предприемачество – VIII и IX клас)	72	54	36						

Счетоводство и бизнес анализ			72					
Въведение в маркетинга			36					
Предприемачество – задължителни модули					144	124		
Предприемачество – избираем модул „Дигитален маркетинг“					36			
Предприемачество – избираем модул „Учебна компания“					108			
Предприемачество – избираем модул „Финансов мениджмънт“						62		
Предприемачество – избираем модул „Управление на стартиращо предприятие“						62		
Други профилиращи предмети	0	0	54		432	372		
Общ годишен брой часове за раздел Б	72	54	198	324	720	620	1340	1664
Общо за раздел А + раздел Б	1152	1152	1152	3456	1152	992	2144	5600
Раздел В – факултативни учебни часове								
Лични финанси	36	36						
Учебна компания – първи модул			72					
Предприемачески умения						62		
Други	108	108	72		144	62		
Максимален годишен брой часове за раздел В	144	144	144	432	144	124	268	700
Общо за раздел А + раздел Б + раздел В	1296	1296	1296	3888	1296	1116	2412	6300

ПРИМЕРЕН УЧИЛИЩЕН УЧЕБЕН ПЛАН
 за профилирано образование с разширено изучаване на чужд език

	Образователна степен: средна							
	I гимназиален етап				II гимназиален етап			ОБЩО
	Класове			Общо	Класове		Общо	
	VIII	IX	X	VIII – X	XI	XII	XI – XII	VIII – XII
Учебни седмици	36	36	36		36	31		
Раздел А – задължителни учебни часове								
<i>Учебни предмети</i>								
Български език и литература	144	108	108	360	108	93	201	561
Чужд език – ...	432	216	72	720	72	62	134	854
Чужд език – ...		72	72	144	72	62	134	278
Математика	108	108	72	288	72	62	134	422
Информационни технологии	36	36	18	90				90
История и цивилизации	72	72	126	270				270
География и икономика	36	36	90	162				162
Философия	36	36	72	144				144
Гражданско образование					36	31	67	67
Биология и здравно образование	54	36	72	162				162
Физика и астрономия	54	36	72	162				162
Химия и опазване на околната среда	36	54	72	162				162
Музика	18	18	18	54				54
Изобразително изкуство	18	18	18	54				54
Физическо възпитание и спорт	72	72	72	216	72	62	134	350
Общо за раздел А	1116	918	954	2988	432	372	804	3792
Раздел Б – избираеми учебни часове								
Въведение в предприемачеството (учебна програма по технологии и предприемачество – VIII и IX клас)	36	90	36					

Лични финанси		72						
Счетоводство и бизнес анализ			72					
Въведение в маркетинга			36					
Предприемачество – задължителни модули					144	124		
Предприемачество – избираем модул „Дигитален маркетинг“					36			
Предприемачество – избираем модул „Учебна компания“					108			
Предприемачество – избираем модул „Финансов мениджмънт“						62		
Предприемачество – избираем модул „Управление на стартиращо предприятие“						62		
Други профилиращи предмети	0	72	54		432	372		
Общ годишен брой часове за раздел Б	36	234	198	468	720	620	1340	1808
Общо за раздел А + раздел Б	1152	1152	1152	3456	1152	992	2144	5600
Раздел В – факултативни учебни часове								
Учебна компания – първи модул			72					
Предприемачески умения						62		
Други	144	144	72		144	62		
Максимален годишен брой часове за раздел В	144	144	144	432	144	124	268	700
Общо за раздел А + раздел Б + раздел В	1296	1296	1296	3888	1296	1116	2412	6300

ПРИМЕРЕН УЧИЛИЩЕН УЧЕБЕН ПЛАН

за профилирано образование без интензивно и без разширено изучаване на чужд език

	Образователна степен: средна							
	I гимназиален етап				II гимназиален етап			ОБЩО
	Класове			Общо	Класове		Общо	
	VIII	IX	X	VIII – X	XI	XII	XI – XII	VIII – XII
Учебни седмици	36	36	36		36	31		
Раздел А – задължителни учебни часове								
<i>Учебни предмети</i>								
Български език и литература	144	108	108	360	108	93	201	561
Чужд език – ...	144	72	72	288	72	62	134	422
Чужд език – ...		72	72	144	72	62	134	278
Математика	108	108	72	288	72	62	134	422
Информационни технологии	36	36	18	90				90
История и цивилизации	72	72	126	270				270
География и икономика	36	36	90	162				162
Философия	36	36	72	144				144
Гражданско образование					36	31	67	67
Биология и здравно образование	54	36	72	162				162
Физика и астрономия	54	36	72	162				162
Химия и опазване на околната среда	36	54	72	162				162
Технологии и предприемачество	72	90		162				162
Музика	18	18	18	54				54
Изобразително изкуство	18	18	18	54				54
Физическо възпитание и спорт	72	72	72	216	72	62	134	350
Общо за раздел А	900	864	954	2718	432	372	804	3522
Раздел Б – избираеми учебни часове								
Въведение в предприемачеството	36	36						

+ <i>практически модули (учебна програма по технологии и предприемачество – VIII и IX клас)</i>								
Лични финанси + <i>практически модули</i>	72							
Счетоводство и бизнес анализ + <i>практически модули</i>		54	54					
Въведение в маркетинга + <i>практически модули</i>		36	36					
Учебна компания – първи модул			54					
Предприемачество – задължителни модули					144	124		
Предприемачество – <i>избираем модул „Дигитален маркетинг“</i>					36			
Предприемачество – <i>избираем модул „Учебна компания“</i>					108			
Предприемачество – <i>избираем модул „Финансов мениджмънт“</i>						62		
Предприемачество – <i>избираем модул „Управление на стартиращо предприятие“</i>						62		
Други предмети	144	126	54		432	372		
Общ годишен брой часове за раздел Б	252	288	198	738	720	620	1340	2078
Общо за раздел А + раздел Б	1152	1152	1152	3456	1152	992	2144	5600
Раздел В – факултативни учебни часове								
Максимален годишен брой часове за раздел В	144	144	144	432	144	124	268	700
Общо за раздел А + раздел Б + раздел В	1296	1296	1296	3888	1296	1116	2412	6300